

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR WELZIJN EN GEZONDHEID

VERGADERING VAN 13 SEPTEMBER 1994

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de uitvoeringsbesluiten algemeen welzijnswerk
Met redenen omklede motie

VOORZITTER : de heer M. Olivier

— *De interpellatie wordt gehouden om 15.30 uur.*

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de uitvoeringsbesluiten algemeen welzijnswerk

De voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Vogels tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de uitvoeringsbesluiten algemeen welzijnswerk.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter, ik wens eerst iets te zeggen over de openbaarheid van onze commissievergaderingen. Deze interpellatie is het gevolg van een besloten vergadering van half juli jongstleden.

Ik heb toch enigszins de indruk dat wij wel allerlei theorieën over openbaarheid huldigen, maar dat wij vaak onhandig zijn in de toepassing ervan.

De nota over de uitvoeringsbesluiten die daags na de vergadering van juli in de sector is verspreid, komt niet van ons. De minister die al een lange politieke loopbaan achter de rug heeft, moet toch weten dat een nota waarvan wordt gezegd dat ze niet in de openbaarheid mag komen, zeker

openbaar wordt. Openbaarheid is een absoluut gegeven, er is geen middenweg tussen openbaarheid en beslotenheid.

Ik pleit voor een volledige openbaarheid. Vandaar mijn interpellatie. In de notulen staat dan duidelijk wat hier wordt gezegd. Onze kiezers en de betrokken sector hebben daar recht op.

De voorzitter : Niet alleen uw kiezers.

Mevrouw M. Vogels : In denk aan alle kiezers, niet alleen aan de mijne.

Een tweede aspect van de openbaarheid is dat er minder met het element timing kan worden gespeeld. Ik heb gezegd dat men de hele zaak niet voor niets naar juli verschoof. De minister heeft daarop terecht gealludeerd dat alles uiterlijk op 1 juli moest rond zijn. Er is vaak een groot politiek verschil tussen een beslissing die door de regering op 1 juli of op 21 juli wordt genomen. Gewezen eerste minister Wilfried Martens zei ooit in een interview met Vrij Nederland dat beleid in de eerste plaats een kwestie van timing is.

Van toen af — ik was toen nog groen in de politiek — werd het mij duidelijk waarom men in dit huis steeds weer begint te werken als de normale mensen met vakantie zijn. Vele belangrijke zaken worden immers in juli beslist.

Het getuigt volgens mij van de ernst van deze commissie dat wij half juli aan de minister nog gevraagd hebben ons duidelijkheid te komen geven over de uitvoeringsbesluiten, al was het maar omdat wij het decreet Algemeen Welzijnswerk ook in juli — maar dan wel in 1991 — hebben goedgekeurd. Het betrof toen een "lege-doodsdecreet" met de uitdrukkelijke belofte dat de Raad inzage zou krijgen van de uitvoeringsbesluiten die in samenspraak met de opgerichte Hoge Raad voor Welzijn zouden worden voorbereid. Deze commissie heeft haar rol goed gespeeld. Dat heeft ook alles te maken met de herwaardering van het parlement.

Precies deze Hoge Raad heeft dit voorjaar enorm energie gestoken in het bespreken en amenderen van de ontwerp-uitvoeringsbesluiten die door de minister — of door haar administratie — werden opgesteld.

Het advies van de Raad was unaniem. Zowel de pluralistische als de christelijke federatie waren het eens over de te wijzigen prioriteiten.

Mevrouw de minister, ik vind het positief dat u nauw samenwerkt met uw administratie, maar ook hier mag geen dubbelzinnigheid ontstaan. In het voorjaar ontstond er nogal wat onduidelijkheid over de ontwerp-uitvoeringsbesluiten die aan de Hoge Raad voor Welzijn zijn voorgelegd. Het was immers niet duidelijk of het ging om een voorstel van de adminis-

Vogels

tratie of van u, of van beiden. Ook vandaag spreekt u over een aantal partners. Er is de basis, de administratie en de minister. De laatste twee vormen echter een geheel. Wat de administratie naar voren brengt, moet immers politiek gedekt worden door de minister.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik wens daarover geen misverstand te laten bestaan.

Er is een brief gestuurd aan de Hoge Raad waarin werd vermeld dat er door de administratie een ontwerp was voorbereid en dat de minister over de eindfase slechts een beslissing zou nemen na het uitbrengen van het advies. Er zijn uiteraard geregeld gesprekken gevoerd met de administratie. Mevrouw Vogels zegt dus terecht dat er een overleg moet zijn. Deze regering heeft ervoor gekozen met de administraties samen te werken. Dat brengt mee dat zowel de administratie als de politici zich moeten aanpassen, wat niet altijd gemakkelijk is. Dat groeit echter. De brief is verstuurd door de administratie, met de vraag om een advies over een ontwerp dat door hen is voorbereid en waarin geen politieke beslissing is opgenomen.

De heer R. Landuyt : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een juridische opmerking. Men zegt dat er geen "ontwerp" naar de Hoge Raad is gestuurd. Bij het lezen van de tekst van het decreet, ontstaat er bij mij wel enige paniek in verband met de geldigheid van het tijdelijk uitvoeringsbesluit. Ik lees immers dat "het ontwerp" naar de Hoge Raad moet worden gestuurd en niet een "voorontwerp".

De voorzitter : Mevrouw de minister, collega's, dit debat heeft niets meer te maken met het onderwerp van de interpellatie van mevrouw Vogels.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn interpellatie verder ontwikkelen, maar ik moet toch nog even zeggen dat ik het eerder eens ben met de interpretatie van de heer Landuyt dan met die van de minister over de samenwerking met de administratie.

Na de commissievergadering van juli werd er gesproken over een "misleiding".

Die is er gekomen door de nota die aan de commissieleden werd overhandigd. Onder punt 1 stond duidelijk dat er geen invoering kwam van de forfaitaire loonsubsidiëring. Iedereen vond dat logisch. Er was aan de welzijnscommissie van de SERV immers een advies gevraagd over deze vorm van loonsubsidiëring. Die is er nog niet gekomen. Zij beweren dat ze nog niet genoeg tijd hebben gehad om over deze belangrijke gelegenheid een advies ten gronde te verstrekken. De Hoge Raad had bovendien duidelijk aangetoond dat andere vormen van loonsubsidiëring, van "forfaitarisering" maar mogelijk zijn bij grotere personeelsaantallen en beheersentiteiten. Dit moet met andere woorden het resultaat zijn van een proces van schaalvergroting, zoals in het decreet is vermeld. Het kan zeker niet in het begin van het proces worden ingevoerd, alleen op het einde.

Die misleiding en woede zijn vooral ontstaan omdat men gemerkt heeft dat de term forfaitaire loonsubsidiëring niet meer voorkwam en werd vervangen door budgetfinanciering, wat in feite op hetzelfde neerkomt mits een aantal uitzonderingen, versoepeling van anciënniteit en mogelijkheden om te onderhandelen.

Het principe van een soort portefeuille wordt in feite ingevoerd. Daartegen heb ik op het ogenblik nog altijd bezwaar, precies omdat deze sector, als klein onderdeel van de gehele welzijnssector, de indruk heeft dat hij onterecht wordt gebruikt als een soort profferrein.

Bovendien beweren sommige kwade geesten — niet ik — dat men een band zou moeten leggen met wat er gebeurt rond het Mestactieplan. Ik zal dit debat echter niet nu openen, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter : Welzijn en mest hebben volgens mij weinig met elkaar te maken.

Mevrouw M. Vogels : Het stinkt mischien allebei. (*Gelach*)

Men vraagt de SERV om advies, dat voor het loon van de sector heel belangrijk is, terwijl de Vlaamse regering nu verklaart geen beslissing te kunnen nemen zolang dit advies niet beschikbaar is. Waarom dan ook niet wachten voor een dergelijk structurele ingreep in de sector, waarover het hier gaat, tot de SERV een advies heeft kunnen uitwerken ?

Volgens mij is het debat trouwens helemaal niet gesloten. Is het inderdaad een betere vorm van beheersing ? Geeft het meer garantie voor een beheersing van de uitgaven ? Zorgt het voor meer responsabilisering van de sector ? Ik durf hieraan te twijfelen.

Men heeft ook in de sociale huisvesting een vorm van responsabilisering ingevoerd. De boekhouding van de maatschappijen moet nu sluitend zijn. Dat heeft enorme politieke consequenties voor het beleid van deze maatschappijen.

Dergelijke aspecten moeten grondig worden onderzocht. De SERV heeft hiertoe tot nu toe nog niet de mogelijkheid gehad. Ik ben dus van oordeel dat het "prematuur" is nu een andere vorm van subsidiëring op te leggen aan deze sector.

Daarnaast, en allicht nog essentiëler voor het decreet, is er het dubbelspoor dat enerzijds de zogenaamde "solistische" centra wil afstraffen en anderzijds de centra wil belonen die polyvalent wensen te worden.

Dit is inderdaad de kern van het beleid. Niemand in deze commissie noch"

Vogels

iemand in de sector stelt nog vragen bij de grond van dit decreet. Iedereen, op enkele uitzonderingen na, is gewonnen voor schaalvergroting, rationalisering en samenwerking. Het decreet is volgens mij bij unanimititeit goedgekeurd door de Vlaamse Raad, precies om deze redenen en om de positie van die sector te versterken en beter te besturen.

Het lange aanslepen van deze uitvoeringsbesluiten heeft alleszins het positieve aspect dat er heel veel over gepraat is in de sector. Op die manier is de idee voor samenwerking hoe langer hoe meer verworven. De beide federaties hebben op dat vlak ernstig werk geleverd en zich consequent achter de basisidee van de schaalvergroting geplaatst.

Daarom is het spijtig dat er nu een patsituatie is ontstaan. De federaties vragen zich dus af waarom ze nu worden gestraft door het gedeeltelijk afschaffen van hun subsidiëring. Ik verneem nu dat dit althans voor 1995 wordt rechtgezet, maar dat lost de problemen voor de toekomst niet op.

De federaties in een sector als deze, met zo'n verscheidenheid aan projecten, hebben een belangrijke rol te vervullen. Het beleid moet ze als partner beschouwen, en hiervoor moet het subsidiëring over hebben. Daarom is het voorstel voor 1995 niet verregaand genoeg.

Een ander probleem is de koppeling van de erkenning van een polyvalent centrum aan de erkenningscategorie 3. Ik vind dit jammer. Men had wat groeiende in de sector de eerste drie jaar nog moeten laten groeien en zelfs stimuleren.

Ik heb er geen bezwaar tegen dat polyvalente centra ontstaan rond een jeugdwelzijnsbeleid. Het moet ook mogelijk zijn dat polyvalente centra ontstaan rond de werking van de thuislozen.

Op die manier krijgt men een veel beter evenwicht tussen een algemeen welzijnsbeleid enerzijds en de specifieke werkdomeinen die nu eenmaal in die sector bestaan anderzijds. Nu probeert men alles in een pot te gooien en te veel nadruk te leggen op het algemeen welzijnswerk, waarin de specificiteit niet erg duidelijk meer is. Ik zie op termijn trouwens niet meer goed het verschil met de functie van een OCMW. Gaan we dan niet in de richting van een soort privé-OCMW's naast de officiële? Het zou dan ook veel gezonder zijn om wat al bestaat voort te laten groeien om pas daarna te evalueren en op te treden.

Dit betekent dat dit dossier niet rijp is om te worden geforceerd. Ik meen dat men teveel werkt met een soort "ivoren toren-gedachte". Forceren is volgens mij niet in het belang van het verder uitgroeien van deze sector.

Ik wil ten slotte nog even terugkomen op een aantal specifieke problemen.

Ten eerste, de zogenaamde cesuur van artikel 21. Op 5 september waren een aantal van de leden van de commissie aanwezig op een actiedag. De heren Lauwers, Landuyt en ikzelf hebben ons er toen toe verbonden om via een voorstel van decreet artikel 21 aan te kaarten. De CVP was niet aanwezig aangezien mevrouw Merckx zich per fax had verontschuldigd. Na wat ik daarnet heb gehoord, ben ik echter van mening dat niemand zich tegen dit debat zal verzetten.

Er moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen het ambulante dat naar het residentiële leidt in wat we de klassieke sectoren van het welzijnswerk kunnen noemen, zoals de bejaardenzorg, de gehandicaptenzorg, enzovoort, en de specifieke situatie van het ambulante welzijnswerk, dat totaal anders is.

Dit kan op vrij korte termijn worden beslecht in de Raad zodat artikel 21

ten minste kan worden aangepast. Wat mij betreft, mag het zelfs worden afgeschaft.

Ik zal dus, samen met de vermelde leden, dit voorstel van decreet zo snel mogelijk indienen. Ik hoop dat het dan ook vlug zal worden besproken.

Die specificiteit merkt men ook op in artikel 40, ten tweede, met betrekking tot de thuislozenzorg en de beperking van het gemiddeld aantal verblijfsdagen.

Ik denk heel in het bijzonder aan de vorm van beschut wonen van ex-psychiatrische patiënten. Op het ogenblik behoort dit tot de residentiële stam van het algemeen welzijn. Toch gaat het over een vorm van ambulante begeleiding in huizen die worden gehuurd door die centra.

De werking van deze vorm van beschut wonen is in feite ook mogelijk wanneer die ex-psychiatrische patiënten zelf een woning huren en verder ambulant begeleid worden. Uiteindelijk worden ze nu ook ambulant begeleid, ook al wonen ze in huizen van de dienst. Deze ex-psychiatrische patiënten vinden namelijk geen woning op de huurmarkt.

Hierdoor ontstaan er hoe langer hoe meer problemen in de sector van de thuislozenzorg. Omdat er niets beschikbaar is tegen betaalbare prijzen, kan men de betrokkenen niet meer doorverwijzen naar de privé-markt. Dit is in elk geval wat er in Antwerpen gebeurt.

Die mensen moeten dus langer dan 730 dagen in het centrum blijven. Men kan ze ook moeilijk op straat zetten, want dan geraken ze opnieuw in het circuit van de thuislozen, wat toch zeker niet de bedoeling is.

Hoe zult u die problematiek oplossen als u een beperking van het aantal verblijfsdagen handhaaft?

Ik wil nog even twee concrete vragen en één algemene bedenking herhalen. De huidige situatie/patstelling is

Vogels

onhoudbaar. Binnen de hele raad, binnen deze commissie, binnen de federaties en op het werkkterrein zelf staat men nog altijd weigerachtig tegenover de uitvoering van het decreet Algemeen Welzijnswerk.

Bovendien evolueert de sector in de praktijk meer en meer naar samenwerking. De onhandige aanpak vernietigt evenwel meer dan er kan worden opgebouwd. We moeten vrijmaken om te kunnen inspelen op de bewegingen aan de basis. Over een periode van drie jaar kunnen we de mogelijkheden evalueren terwijl maatregelen worden genomen en er incentives uitgaan naar wie wil samenwerken. Natuurlijk is een andere houding af te raden, maar het heeft geen zin dit concept aan iedereen op te dringen. Ik weet niet wanneer de regering over de uitvoeringsbesluiten zal beslissen en vraag de minister bovendien om verduidelijking inzake de concrete voorstellen.

Minister W. Demeester-De Meyer : De beslissing met betrekking tot de uitvoeringsbesluiten wordt nog in de loop van september verwacht.

De voorzitter : De heer Landuyt heeft het woord.

De heer R. Landuyt : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het debat omtrent het vormingsproces van de uitvoeringsbesluiten is onmiskenbaar het resultaat van het feit dat er in het decreet nog vele hiaten zijn. Het is logisch dat bepaalde punten ervan opnieuw worden aangekaart als de kwaliteit van het decreet te wensen overlaat. Dankzij mevrouw Vogels wordt dit debat — dat niet alleen over een kleine sector, maar in belangrijke mate over de subsidiëring daarvan handelt — nu ook gedeeltelijk openbaar gevoerd. Het invoeren van een "verzacht" forfaitair systeem, bijvoorbeeld het budgetsysteem of de enveloppefinanciering, is uiteindelijk onmogelijk zonder een degelijk advies van de SERV. Daarbij maak ik

geen vergelijking met andere sectoren of inkomensklassen. Het zou overigens getuigen van weinig respect als deze kleine sector als proefkonijn moet dienen.

Als we het bovendien hebben over een cultuur van inspraak en samenwerking, lijkt het me bijzonder pijnlijk te moeten vaststellen dat de subsidiëring aan federaties niet wordt afgeschaft, maar dat de kleine verenigingen laconiek worden aangevaard hun federatiebijdrage te betalen. Die is immers in onze berekeningen verwerkt. Dat is zelfs in strijd met het decreet. Daarin staat onder meer dat het ontwerp aan de Hoge Raad voor advies moet worden voorgelegd. Men voorziet uitdrukkelijk in een subsidiëring voor de federaties, maar er is tevens sprake van een vrije keuze van federatie — zolang er nog verschillende koepels en federaties bestaan. Het vrije betalingsmechanisme past dan in dit concept. De federaties moeten het mogelijk maken de individuele reflex van organisaties die niet binnen dit gareel wensen te lopen, te overstijgen en het bewijs leveren dat ze met hun werking de uitvoering bevorderen. Als er één sector positief heeft gereageerd, dan is het deze wel. In een sfeer van idealisme schoven deze mensen een gedetailleerde tekst naar voren waarbij wij nu — niet als vragende partij — onze eigen voorwaarden stellen.

De sector zelf is dus vragende partij wat samenwerking betreft, maar toch worden alle kansen op samenwerking beknot. Men zet uitdrukkelijk een stap in de richting van verzuiling met de verplichting inzake samenwerking categorie 3. Elke vereniging in een bepaalde streek wordt op die manier gedwongen samen te werken met verenigingen waarmee ze een zekere binding hebben. Als minister zou ik dit verwijt niet graag incasseren. Waarom laat men de sector niet vrij samenwerken, als deze zelf naar polyvalentie wil evolueren via de werking van de federaties? De

minister is uiteindelijk toch geen vragende partij.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zal niet alles herhalen, maar ik wil alleen benadrukken dat in deze fase het decreet moet worden uitgevoerd. Met andere woorden : in de overgangperiode moeten nieuwe initiatieven een kans krijgen, maar er mag ook niets worden afgebouwd. Ik vrees evenwel dat bepaalde maatregelen — zoals de budgetfinanciering of de centrale rol van de categorie 3 bij het oprichten van polyvalente centra — een aantal mogelijkheden in de kiem zullen smoren. Tijdens de besloten vergadering hadden we het in dit verband al over specifieke doelgroepen zoals jongeren of groepen in de justitiële sfeer van het welzijnswerk. Daarnaast is er dan ook nog de cesuur. Ik ben ervan overtuigd dat de uitvoeringsbesluiten een stimulans moeten vormen, maar niet als afbouwend element mogen worden ervaren in dit stadium. Na een grondige evaluatie van de rol van de ROSI's en de mogelijke samenwerkingsvormen kan men dan een strengere sanctionering bepleiten ten aanzien van de solisten en de polyvalente centra nog intensiever promoten. Dat kan evenwel nu nog niet gebeuren. Afwachten is de boodschap.

Ik veronderstel dat ik de antwoorden op mijn onuitgesproken vragen nog zal krijgen, aangezien mevrouw Vogels er daar heel wat van in haar interpellatie heeft verwerkt.

De voorzitter : Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de samenwerking, de schaalvergroting en de keuze voor polyvalentie zijn verworven feiten. Het zou jammer zijn als de sector nu in een impasse raakt door enkele punten waarover geen eensge-

Merckx-Van Goye

zindheid bestaat. Oorspronkelijk ging het om een tekst vanwege de administratie die namens de minister voor advies aan de Hoge Raad werd toevertrouwd. Het feit dat de formulering in de nieuwe tekst is aangepast aan de voorstellen van de Hoge Raad, kan normaal geen probleem opleveren. De minister vermeldde al dat er in een verantwoorde overgangperiode is voorzien met gunstige overgangsmaatregelen.

Wat de federaties zelf betreft, zei de minister dat er een nominatim financiering wordt vooropgesteld. Daarbij rijzen nog vragen. Hoe kunnen de federaties hervormingen ondergaan terwijl dat ook in de centra gebeurt in dezelfde periode. Een grotere flexibiliteit met betrekking tot de federaties en de kansen op een constructieve samenwerking lijkt me daarom aangewezen. De onderhavige voorstellen inzake een incentivebeleid en de aanpassing van de anciënniteit tonen aan dat deze aangepaste versie meer middelen zal opeisen dan oorspronkelijk was begroot. We noteren dan ook dat de herstructurering naar aanleiding van het decreet geen besparingsoperatie kan en mag zijn.

Ik heb gemerkt dat voor Slachtofferhulp de expliciete opdracht zal worden erkend en dat de bestaande centra — bij wijze van overgangsmaatregel — met een dergelijke erkenningscategorie zullen worden gelijkgesteld. Op deze manier krijgen vele initiatieven, zonder afbreuk te doen aan het concept van de polyvalente centra, een specifieke opdracht te vervullen.

De voorzitter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, wij vrezen dat er een privé-net zal ontstaan dat het werkterrein van het OCMW overlapt. Als er dan toch polyvalente centra worden opgericht, dan moet het OCMW daar-

bij een coördinerende rol kunnen spelen, erbij betrokken worden. Bovendien vormt ook het schrikbeeld van een ver doorgedreven verzuiling binnen de sector aanleiding tot heel wat vragen. Tot nu toe bleef de welzijnssector daar grotendeels van gespaard en onlangs werd nog een verleden van tegenstellingen weggeveegd door de samenvoeging van de katholieke en de socialistische lectuurgidsen in één instelling. Het lijkt me dan ook beter deze evolutie naar ontzuiling niet tegen te werken via de vooropgestelde herstructurering.

Toen minister Lenssens voor dit domein bevoegd was, voerde hij, op verzoek van de leden, de rechtstreekse subsidiëring opnieuw in. Ik vraag me dan ook af waarom dit debat nog maar eens moet worden gevoerd. De onrust in de sector neemt recht evenredig toe met de onzekerheid over het voortbestaan van de koepels en de financiering. Ook de koepel van de Kindertelefoons klaagt daarover.

In de pers vernam ik overigens dat de meerkost van de hele operatie zou worden gefinancierd vanuit de heroriëntering van de VFIK-gelden. Deze debatten moeten we absoluut gescheiden houden. Anders vrees ik dat er geen uitweg mogelijk is.

Verder wil ik nog twee opmerkingen formuleren. Toen de welzijnssector nog maar pas de aandacht begon te krijgen die hij verdiende, schoven wij twee punten naar voren. Het ging daarbij in eerste instantie om de cesuur. In de verzorgingssector zowel als in de welzijnssector werd de eerste lijn altijd als reservoir beschouwd voor de tweede lijn. Wij hebben er ons altijd tegen verzet dat men bindingen aanging waarbij op de eerste lijn klanten werden aangetrokken om via dat kanaal te worden overgeheveld naar de tweede lijn. De nuancering begint waar een prestatiebeginsel aanwezig is. Daar geldt dit principe veel sterker dan waar bijvoorbeeld sprake is van een forfaitair stelsel. Inzake de loonbezoldiging kan alleen met enveloppes wor-

den gewerkt in zeer grote instellingen, waar het mogelijk is naar behoren een gemiddelde loonwaarde vast te stellen. In kleine instellingen is dat onmogelijk omdat u daar het risico loopt op mensen met een zeer grote anciënniteit te botsen. Het bedrag moet precies kunnen worden bepaald.

Wij hebben altijd al gepleit voor een centrale loonpool waaruit men zou kunnen putten voor de bezoldiging van de personeelsleden van de sector. Als men het nu heeft over de opheffing van de cesuur, dan moet dat gebeuren binnen de optiek die u zelf vooropstelde, met name in zoverre dat er geen reservoir voor de tweede lijn wordt gevormd. Wat het forfait betreft, blijven we een forfaitair beginsel aanhangen. Dit impliceert dan wel dat er in een centrale loonpool wordt voorzien waaruit iedereen wordt betaald en niet een enveloppesysteem, waarbij niet altijd rekening wordt gehouden met de diversiteit binnen de instelling. Iedereen moet krijgen waar hij recht op heeft. Ik begrijp dat er vragen rijzen, maar er mag vooral geen reservoir worden gevormd voor de tweede lijn en het forfaitaire beginsel moet in de sector worden ingevoerd.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik zal proberen zo volledig mogelijk te antwoorden op de interpellatie van mevrouw Vogels, maar ik zal wellicht een aantal zaken die ik ook al in de besloten vergadering heb gezegd, herhalen.

Ik ben zelf altijd voorstander geweest van een absolute openbaarheid. Dat voorkomt veel misverstanden.

In verband met de eerste vraag van mevrouw Vogels heb ik volgende opmerking. Het is uiteraard erg moeilijk om zich met betrekking tot de polyvalente centra vast te pinnen op een zekere timing. De regering had, naar aanleiding van het docu-

Demeester-De Meyer

ment van de Koning Boudewijn Stichting en van de aanbevelingen van het Welzijnscongres van 1990, een decreet opgesteld waarvan sommigen beweren dat het een lege doos is en dat het slechts kan worden beoordeeld nadat de uitvoeringsbesluiten bekend zijn.

Er was vanwege de sector een uitdrukkelijke vraag om een timing voorop te stellen.

Er werd daarbij rekening gehouden met de geest van het decreet, met de vraag van de Hoge Raad voor het Algemeen Welzijnswerk, met de resultaten van de studiedag die door de sector was georganiseerd in 1992, met de Beleidsbrief Algemeen Welzijnswerk waaraan zovelen hebben deelgenomen en met de hearing algemeen welzijnswerk die in oktober 1993 heeft plaatsgehadt.

Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat het risicovol is om zich in de politiek te binden aan een timing. Ik heb destijds gezegd dat wij ernaar streefden tegen 1 juli 1994 rond te zijn met de uitvoeringsbesluiten, zodat de sector zich zou kunnen beginnen voorbereiden op de herstructurering. Ik wenste, gelet op de omstandigheden, te voorkomen dat men de overheid zou verwijten zich niet te houden aan de overeengekomen timing.

Wij hebben deze datum niet gehaald omdat de Hoge Raad een langere termijn heeft gevraagd om na te denken over haar adviezen.

Het "voorontwerp" van het ontwerp van decreet was wel op 1 april 1994 bij de Hoge Raad.

Zij hebben de gelegenheid gebruikt om over dit decreet uitvoerig van gedachten te wisselen en een consensus te zoeken. Degenen die deze sector goed kennen, weten dat het niet eenvoudig is om in de grote verscheidenheid ervan, een consensus te bereiken. Wij gingen dus akkoord met een advies dat later kwam dan was overeengekomen. Eerste minister

Dehaene zegt altijd dat men zich in de politiek niet mag vastpinnen aan een datum omdat zulks te risicovol is. Wanneer de Hoge Raad meer tijd vroeg, wisten wij dus dat we een zekere vertraging zouden oplopen. Ik meen dat dit geen reden was om ongerustheid te zaaien of om te veronderstellen dat dit niet volledig in de openbaarheid zou komen.

Mijnheer de voorzitter, ik suggereer terloops om eens een gesprek te organiseren over de wijze waarop de commissie functioneert in verband met de vele adviezen die worden geproduceerd en de vele communicatietechnieken die gehanteerd worden over een aantal voorbereidende werkzaamheden. Dat zou voor de toekomst zeker nuttig zijn.

Ik zelf zal eerst de sector raadplegen over om het even welk besluit en voorontwerp van decreet dat ik nog zal uitwerken en pas nadien adviezen vragen. Ik loop dan wel het risico dat het parlement zal vragen eerst te worden ingelicht.

Ik heb thans een ontwerp van decreet klaar met betrekking tot de pleegzorg en ik zal hierover eerst de sector raadplegen. Dat is de echte openbaarheid van bestuur. Men moet hier een keuze maken.

Mevrouw M. Vogels : Er is een verschil tussen een decreet en een uitvoeringsbesluit. Een decreet behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse Raad, een uitvoeringsbesluit niet.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, er werden enkele concrete vragen gesteld over de subsidiëring.

Er is geen sprake van een forfaitaire subsidiëring. De heer Hancké heeft daarnaar al verwezen. Bij een forfaitaire subsidiëring gaat het om een bedrag per dienst, per persoon.

In de "budgetfinanciering", een term die overkomt uit Nederland, gaat men uit van een gemiddelde anciënniteit van acht jaar.

Op dit ogenblik is er in de sector een gemiddelde anciënniteit van tien jaar.

De eerste groep die daaronder blijft, kan gemakkelijk een reserve aanleggen ten einde de keuze van personeel te vergemakkelijken. Het spreekt vanzelf dat men de lonen respecteert die voor de sector gelden. Men geeft een grotere autonomie aan de sector zelf. Degenen die aan de hand van het budget aantonen dat zij tekorten hebben, kunnen bijvragen.

Er wordt hier dus zeker niet bespaard, integendeel, er is een meerkost van 12,6 miljoen frank mee gemoeid. Er is ook geen sprake van een enveloppe. Ik wens daarover ieder misverstand uit de weg te ruimen. De sector krijgt daardoor ook een grotere autonomie. De subsidiëring is gekoppeld aan nog andere elementen uit het decreet.

Een volgende belangrijke vraag is het SERV-advies. Men heeft in dat verband een vergelijking gemaakt met het MAP. Die gaat hier niet op. Er is een grondig onderscheid tussen het MAP en het welzijn. Voor het MAP moet er een verplicht advies worden gevraagd aan de SERV, voor het welzijn niet. Bij de installatie van de Welzijnscommissie heb ik het initiatief genomen om, in het algemeen, de mening van de SERV te vragen over een enveloppefinanciering. Inmiddels hoor ik bepaalde leden opperen dat ik zelfs niet wacht op een advies van de SERV. Dat was hier niet nodig. De SERV heeft mij trouwens alleen meer nadenktijd gevraagd. Er werd gezegd dat de uitvoeringsbesluiten enerzijds bepaalde aspecten van het beleid zouden ontmoedigen en anderzijds andere aspecten onvoldoende zouden stimuleren. In de besloten vergadering van vanmiddag bleek dat alle leden gewonnen zijn voor de polyvalente centra en voor uitvoeringsbesluiten van het decreet. Iedereen is van oordeel dat de geest van het decreet en de aanbevelingen, geformuleerd door de Koning Boudewijn Stichting en het Welzijnscongres, moeten worden

Demeester-De Meyer

uitgevoerd. Door het geven van een managementstoelage, die toch niet gering is, kunnen de polyvalente centra worden beloond. Bovendien kunnen degenen die zelfstandig willen functioneren, ertoe worden aanzet zich in te schrijven in een groter geheel. Daardoor kunnen meer diensten worden verleend aan degenen die met problemen worden geconfronteerd.

De federaties hebben bijzonder goed werk geleverd. Zij hebben de sector, vooral ter voorbereiding van de hearing, de sector gemotiveerd om te evolueren naar polyvalente centra. Wanneer die polyvalente centra worden gerealiseerd, moeten de federaties zich noodgedwongen ook herstructureren. Dat zal een ernstige voorbereiding vragen. Thans is er een federatie per werkvorm. Er zal een zekere samenwerking moeten komen. Ik heb hen recentelijk nog gezegd dat ik van oordeel ben dat de uitbreiding van de ROSI's en de herstructurering van de federaties best gelijktijdig gebeuren. In de ROSI's zullen nieuwe mensen worden tewerkgesteld. Het is goed dat sommigen, die nu misschien op het terrein werken of in de federaties functioneren eventueel, maar dat is de vrijheid van de sector zelf, in de centra kunnen functioneren. Zij hebben de nodige know how.

Ik kom dan bij de financiering van de federaties. De heer Hancké heeft gelijk dat daarover vroeger reeds werd gediscussieerd, maar de reglementering is nooit veranderd. Het is een praktijk dat men de federaties rechtstreeks financiert en de fondsen niet aan de voorzieningen uitbetaalt. De voorzieningen krijgen nog altijd de middelen om hun lidmaatschap aan de federaties te betalen. De voorzieningen moeten nog altijd meedelen voor welke federatie ze kiezen en of ze eventueel voor twee federaties kiezen. Zo weten wij hoeveel wij aan de verschillende federaties moeten betalen.

Ik ben er nog altijd van overtuigd dat de meest gezonde houding de volgende is. De federaties zijn volgens mij heel belangrijk en spelen een gewichtige rol.

Velen hebben er geen bezwaar tegen om aan te tonen welk werk ze precies verrichten. Ze zeggen trouwens dat de organisaties zullen blijven pleiten voor het werk van de federaties en dat ze wensen dat die federaties blijven voortbestaan.

Ik zie dus geen probleem in verband met de middelen.

Iemand heeft gezegd dat de federaties nog een jaar zullen worden gesubsidieerd en dat ze daarna niet meer over middelen zouden beschikken. Dat is natuurlijk niet juist. De middelen zijn ter beschikking en zullen ter beschikking blijven. Als er zou worden geëvolueerd naar één koepel, dan is er uiteraard geen probleem. Ik vraag me alleen af of de administratie nog altijd elk jaar alle verenigingen moet vragen bij welke federatie ze wensen aan te sluiten om uit te maken hoeveel moet worden betaald aan de verschillende federaties.

Het is dus de logica zelf om de middelen die nu ter beschikking zijn ter beschikking te houden via de organisaties en die aan de federaties te laten betalen.

Wat het probleem van de cesuur betreft en daaraan gekoppeld de keuze om in een polyvalent centrum een zekere specificiteit te ontwikkelen, bijvoorbeeld met betrekking tot het jeugdwelzijns-beleid, heb ik niet liever dan dat het parlement een voorstel van decreet indient en dat daarover in het parlement wordt gediscussieerd. Ik heb trouwens nooit iets anders beweerd omdat ik het belangrijk vind dat dit debat wordt gehouden aangezien thans niet iedereen op dezelfde golflengte zit over het feit dat er een scheiding moet zijn tussen ambulante en residentiële welzijnswerk en over de vraag of bepaalde

voorwaarden moeten worden gekoppeld bij het opheffen van de cesuur.

Ik blijf dus bij mijn bewering. Ik lees in het document dat dit vóór het einde van het jaar moet gebeuren. U begrijpt dat ik me daaraan niet kan binden. Trouwens, ik zal me in de toekomst, geleerd hebbende uit het verleden, nooit meer vastleggen aan een bepaalde datum.

Ik heb dan ook geen bezwaar tegen een voorstel van decreet. Deze commissie zal moeten nagaan op welke manier artikel 21 kan worden afgeschaft of gewijzigd.

De problematiek van de thuislozenzorg is natuurlijk ruimer dan de scheiding tussen ambulante en niet-ambulante. Naar aanleiding van de discussie over artikel 21 kunnen we de kern van die problematiek nog wel eens onderzoeken.

Men moet ook de vraag stellen wat men wil met de thuislozenzorg. Is het inderdaad de bed-brood-bad-functie en het ter beschikking stellen van huisvesting, of is het meer? Betekent het dat men in dat kader ook een pedagogische, psychologische en sociale begeleiding moet opzetten? Kan de gemeenschap dit op het ogenblik wel aan?

Deze vragen mogen echter niet zo maar worden beantwoord naar aanleiding van de uitvoeringsbesluiten van dit decreet. De discussie over het maximum is in feite niet fundamenteel.

Ik heb al gezegd dat het gemiddelde van de bezetting 389 bedraagt met uitzondering van een centrum in Brussel met 730 dagen. Het zijn voornamelijk Franstaligen, maar in Brussel kunnen we het onderscheid niet maken. (*Onderbreking door mevrouw M. Vogels*)

Ik ben niet van mening dat we in een patsituatie zitten. Uit de discussie in de besloten vergadering meende ik trouwens op te maken dat alle aanwezige leden wensen dat er uitvoeringsbesluiten worden genomen. Er

Demeester-De Meyer

is ook uit gebleken dat we streven naar een consensus maar dat een aantal "punten" niettemin zullen moeten worden doorgehakt door de Vlaamse regering omdat aan een aantal beslissingen een — weliswaar klein — prijskaartje hangt en omdat moet worden beslist hoe die middelen in de begroting dienen te worden ingeschreven.

Mijnheer Hancké, het is niet mijn gewoonte om elementen aan elkaar te koppelen. De discussie over bijvoorbeeld de VFIK-middelen heeft met iets anders te maken en wordt gevoerd in de begrotingsbesprekingen en is niet gekoppeld aan deze ontwerpen van uitvoeringsbesluit.

De subsidiëring van deze sector is helemaal geen forfaitarisering.

De heer Landuyt vraagt of het een stap naar verzuiling is. Volgens mij niet. Ik moet eerlijk toegeven dat ik de geest noch de achtergrond van uw uiteenzetting heb begrepen. Ik heb wel de uiteenzetting van de heer Hancké begrepen, maar dit komt misschien omdat we elkaar al iets langer kennen. *(Onderbreking door de heer R. Landuyt)*

De voorzitter : Wij debatteren nu al twee en een half uur. Mag ik de minister verzoeken om verder te antwoorden ?

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, omwille van de openbaarheid probeer ik zo uitvoerig mogelijk te antwoorden.

Ik kan de heer Hancké geruststellen. Het is zeker niet de bedoeling om een privé-net te ontwikkelen dat zou staan tegenover het OCMW. Ik beweert niet dat er volledige overeenstemming is, maar, zoals ik daarnet al heb gezegd, streven we naar een oplossing waarin samenwerkingsinitiatieven met het OCMW een van de belangrijke elementen vormen bij de totstandkoming van de polyvalente centra.

Ik zie geen verdergaande verzuiling. Als het de bedoeling is om jeugdwerkzorgswerk te organiseren omdat die werkzaamheden toevallig tot één zuil behoren, dan zult u wel meewerken want dat is tegen de geest van de polyvalente centra. Ik meen trouwens dat dit "komt" vanuit een andere zuil dan deze die ik het best ken. *(Onderbreking door de heer R. Landuyt)* Ik voel wel aan wat u bedoelt, maar de goede werking van een aantal diensten moeten we niet proberen te "heroriënteren" naar verzuilingsproblemen.

Mijnheer de voorzitter, ik meen aldus te hebben geantwoord op alle vragen, ook deze van mevrouw Merckx-Van Goey. Ik hoop dat mijn antwoord heeft bijgedragen tot verduidelijking en dat de uitvoeringsbesluiten worden goedgekeurd in het voordeel van de sector en de welzijnzorg.

De voorzitter : De heer Landuyt heeft het woord.

De heer R. Landuyt : Mijnheer de voorzitter, nog twee bondige opmerkingen want ik kan over die sector blijven praten.

De minister zegt terecht dat het SERV-advies niet verplichtend is. Ze zegt eveneens terecht — en daarvoor heb ik haar altijd bewonderd — dat zij het nuttig heeft geacht om over de subsidiëeringswijze van de hele "grote" sector de SERV om advies te vragen. Ik begrijp niet dat zij dat niet doet voor de "kleine" sector. Degenen die bezorgd zijn over het algemeen welzijnswerk, vrezen namelijk dat die wordt gebruikt als proefproject. Wat voor de "grote" belangrijk is, is dat blijkbaar niet voor de "kleine". Dit vind ik pijnlijk.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer Landuyt, ik heb het advies van de SERV niet gevraagd omdat dit in de reglementering niet wordt opgelegd. Ik heb echter een algemeen discussiepunt voorgelegd aan de SERV en naar aanleiding van vragen hebben we de Welzijnscommissie om

een eerste reactie gevraagd. Dat was niet het geval vóór een bepaalde periode verstrekken was.

Is dit voor u een reden om de uitvoeringsbesluiten zoals ze voorliggen niet goed te keuren ?

De heer R. Landuyt : Mevrouw de minister, ik dank u voor deze vraag omdat ze me toestaat het standpunt dat ik verdedig beter te verwoorden.

We zijn voor samenwerking. Polyvalente centra zijn de vragende partij. Moeten ze worden gekoppeld aan een andere subsidiëeringsvorm ?

Het gaat niet op de minister een timing op te leggen, maar misschien is het wel aangewezen om het advies te vragen over een dergelijke belangrijke materie. U koppelt het stimuleren van de polyvalente centra aan een andere subsidiëeringsvorm. Aangezien u het ooit voor iets anders nuttig hebt geacht, moet u de SERV nu naar mijn mening een timing op leggen.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, ik heb duidelijk gezegd dat het zeker niet gaat om een besparing.

De heer R. Landuyt : Er is geen tegenspraak tussen wat de heer Hancké heeft gezegd en wat ik heb gezegd. De heer Hancké zegt het "met meer bagage".

Hij verklaart dat er kan worden gepraat over het forfaitaire systeem en over de loonpool, maar we hadden het toen over de "grote" instellingen. Daarvoor achten we het nuttig het advies van de SERV te kennen. Voor de "kleine" is dat niet het geval. Dat gaat toch te ver.

Men mag niet beweren dat het feit dat we zo bezorgd zijn de uitvoering van het decreet uitsluit. Het was echter niet de bedoeling van het decreet om de subsidiëeringsvorm te veranderen.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer Landuyt, ik doe opmerken dat het advies dat aan de SERV is

Demeester-De Meyer

gevraagd een totaal andere inhoud heeft.

De voorzitter : Dames en heren, dat is een ander debat.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, uit de vragen en opmerkingen van de leden kan ik mijn opdracht afleiden.

Over de budgetfinanciering is niet het advies van de SERV gevraagd.

Ik wil dat dit duidelijk is : ik heb gevraagd om een algemene visie inzake enveloppefinanciering in de toekomst met betrekking tot de welzijnssector. Ik heb hoegenaamd niet om advies gevraagd over een minieme wijziging die in feite gunstig is voor de sector.

De heer R. Landuyt : Daarvan is men nog niet overtuigd. Bovendien is de essentie dat het hier niet gaat om een punt van uitvoering van het decreet waarover wij het hebben. De administratie heeft dit misschien naar voren geschoven omdat het ogenblik ideaal lijkt voor een test. Dat is misbruik van het decreet. Ik verneem net dat u het ontwerp van uitvoeringsbesluit aan de Hoge Raad hebt voorgelegd voor advies. Ik hoop dat uw brief in dezelfde zin is georiënteerd.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door mevrouw Vogels werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd.

Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens de volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

— *De vergadering wordt gesloten om 16.40 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid